

Van de aardbeving naar de vele hulpacties (Aleppo, Syrië)

Aleppo, 11 februari 2023

Al vijf jaar deel ik het lot van de mensen hier in Aleppo. In het begin was er nog nieuwe hoop na een lang conflict, en toen kwam de radicale val in de diepte met alle problemen zoals werkloosheid, verlies van familiebanden door dood en vlucht, lichamelijke en geestelijke ziekten, inflatie en armoede, maar vooral, sinds ongeveer twee jaar, een collectieve hopeloosheid.

Bijna niemand heeft verwarming, stookolie, benzine ... Er is weinig elektriciteit. Er is gebrek aan alles.

Eergisteren wilde ik de nieuwe dag beginnen met een koffie, weer geen gas! Dan moest een glas water volstaan ...

En dan die verschrikkelijke nacht, toen iedereen werd geconfronteerd met de grootste angsten, de dood voor hun ogen: een aardbeving die hier in 200 jaar niet was voorgekomen. De foto's op internet en in de media zeggen meer dan woorden kunnen uitdrukken. Totaal geschokt ging ik, na een kort moment van gebed, met Domingos naar de Salesiaanse school. Daar lagen dinsdagochtend al tientallen mensen in de hal in dekens gewikkeld. Een plek waar ze een toevluchtsoord en veiligheid hadden gevonden. Op dat moment wisten we echter nog niet wat ons de komende uren en dagen te wachten zou staan. We ondervonden naschokken die ons steeds weer angstig maakten. Met de dood nog in zicht liepen we onder stromende regen naar het centrum van de stad om een foto van de ramp te maken. Onderweg vielen overal daken en balkons naar beneden, auto's werden vernield, elektriciteitsleidingen werden gesloopt, en vervolgens stortten in het centrum de eerste huizen volledig in. Honderden mensen stonden daar zwijgend bij elkaar, want onder het puin lagen veel mensen begraven, waaronder een kennis van mij, een priester die al een oog had verloren in de oorlog. Ik was geschokt. De sirenes van de ambulances loeiden door de stilte ...

Wat moet ik doen? Hoe kan men helpen in zo'n vreselijke situatie? In de binnenstad waren het eerst de talrijke kerken die nog dezelfde dag onderdak boden aan honderden mensen. Toen we de stad voor het eerst bezochten, wisten we niet dat veel gebouwen nog steeds dreigden in te storten. Ze hadden de bombardementen al moeten doorstaan ... Omdat ze bang waren dat hun huis zou instorten, vluchtten velen - vaak zonder hun bezittingen - om ergens veiligheid te zoeken.

In het gebouw van de Salesianen, een grote school, hadden na een paar uur al 400 mensen onderdak gevonden. De Franciscaanse gemeenschap, die een groot terrein buiten de stad bezit, heeft meer dan 2000 mensen opgenomen. De Maristengemeenschap bood ook onderdak aan meer dan 1000 mensen en richtte een veldkeuken in waar honderden mensen te eten kregen. Matrassen en dekens waren al na één dag aangekomen. Mij werd verteld dat ze via Libanon het land waren binnengekomen. Er waren overal mensen: ze praatten met elkaar; de kinderen speelden tafelvoetbal of basketbal; anderen bleven in de slaapzalen. "Godzijdank leven we nog", hoorden we telkens weer. Maar ik hoorde ook de wanhoop van het niet meer durven terugkeren naar het eigen huis.

Als psychotherapeut werd ik benaderd door mensen wiens kinderen niet meer spraken of niet naar huis wilden. Dus besloot ik een bijeenkomst te organiseren waar mensen over hun angsten konden praten of gewoon luisteren. Iedereen wil eigenlijk vergeten, en de schok die ze hebben meegemaakt verdringen, ook al zit die heel diep. Aan deze eerste bijeenkomst namen 300 mensen deel ... Daarnaast begonnen spontane hulpacties, bezoeken van ouderen, enzovoort. Er werd geen onderscheid gemaakt tussen religies en gemeenschappen.

Hoe kan de hulp in Syrië in deze rampzalige situatie worden georganiseerd?
Ik heb hierover talrijke vragen ontvangen uit vele landen. Komt de hulp aan?

Al meer dan 11 jaar voert de Focolarebeweging ongeveer 15 projecten en bijstandsinterventies uit in Homs, Hama, Damascus, Aleppo, Banias, Tartus en Latakia: basishulp aan gezinnen (voedsel, medische zorg, onderwijs voor kinderen, huisvesting, enzovoort), 5 onderwijscentra voor kinderen en jongeren, waaronder 2 centra voor kinderen met een ernstige handicap, 2 projecten voor mensen met een chronische ziekte (kanker, nierfalen, ...) of die een dringende operatie nodig hebben, een project voor kinesithérapie aan huis voor mensen met door de oorlog veroorzaakte verminkingen of handicaps, beroepsopleiding van bejaardenhelpers en loodgieters, borduur- en kookcursussen.

Deze projecten worden voornamelijk gefinancierd met fondsen die zijn bijeengebracht door AMU Azione per un mondo unito (Actie voor een verenigde Wereld; www.amu-it.eu) (ongeveer 2 miljoen euro in 11 jaar) en in mindere mate ook door AFN (Actie voor families), Missio, Kindermissiewerk, Kerk in Nood en andere buitenlandse donoren. Op die manier zijn we er als beweging in geslaagd ongeveer 200 banen te creëren en meer dan 10.000 mensen te helpen.

Het microkredietprogramma "Restart", dat twee jaar geleden van start ging, helpt met de verstrekking van technische apparatuur, technische begeleiding en motiverende ondersteuning meer dan 50 mensen om hun leven zelfstandig vorm te geven, zodat ze een inkomen hebben en kunnen leven van hun werk.

Om een actueel beeld te krijgen, was een waarnemer van de Verenigde Naties onlangs hoer en sprak met deelnemers van onze cursussen (vaak moslims) en andere initiatieven.

Aan mij, als de huidige medeverantwoordelijke van de Focolarebeweging in Syrië, werd gevraagd of wij ook voor de noden ingevolge de aardbeving een hulpprogramma konden organiseren en uitvoeren, gecoördineerd en professioneel, via onze werkgroep "Seeds of hope" (zaden van hoop) met de steun en het toezicht van onze humanitaire organisatie AMU Azione per un Mondo Unito in Italië, die met AFN samenwerkt op het gebied van ontwikkelingssamenwerking voor de hele Focolarebeweging.

Onze Italiaanse partner AMU heeft ons op de hoogte gebracht van alle procedures en details van een hulpprogramma. Alle acties, projecten en uitgaven worden geregistreerd, zodat de partners er zeker van kunnen zijn dat wij transparant en hopelijk efficiënt te werk gaan, en zonder grote organisatiekosten. Een extra garantie is het feit dat de AMU officieel erkend is door het Italiaanse agentschap voor ontwikkelingssamenwerking, dat het voldoet aan alle transparantie-eisen van de Europese autoriteiten en in staat is feedback over uitgevoerde projecten te geven aan iedereen die een bijdrage wil leveren. Waar beginnen?

Aangezien wij als kerkelijke organisatie lokaal vertrouwen genieten en goed geïntegreerd zijn, analyseren wij vandaag al de situatie van de slachtoffers om de behoeften vast te stellen en te inventariseren. Zo waren in bijna elke flat lampen en vaatwerk stuk, en in andere flats meubels.

Aangezien in alle huizen scheuren zijn ontstaan, moeten alle gebouwen worden onderzocht op structurele stabiliteit. De eerste deskundigen hebben zich reeds beschikbaar gesteld om de huizen te bezoeken en hun stabiliteit te onderzoeken. Deze eerste actie moet worden voortgezet. De verzamelde informatie zal vervolgens worden gebruikt om programma's te ontwikkelen voor verschillende gebieden, zoals:

- Medische zorg: noodzakelijke operaties (bv. voor momenteel frequent voorkomende hartproblemen).
- Gezondheidsvoorlichting.
- Ambulante zorg.
- Farmaceutische hulp voor kankerpatiënten.
- Psychosociale ondersteuning: angst- en stressbeheersing.
- Ouderenzorg.
- Herstelling van huizen (deskundigen zijn aanwezig om binnen enkele weken herstellingen uit te voeren).
- School- en studiebegeleiding.
- Helpen met administratieve zaken.

Terwijl de nadruk momenteel ligt op dringende behoeften, zoals onderdak en voedsel, zal binnenkort een andere fase aanbreken. Hier zijn geen emoties nodig, maar intellect, professionaliteit en samenwerking met de verschillende partners. Alle hulp is welkom. Om het even welke buitenlandse organisatie kan kleine projecten voorstellen en er kan ter plaatse rechtstreeks contact worden gelegd (bijvoorbeeld via Seeds of Hope).

Het is met bezorgdheid, maar ook met vertrouwen dat wij deze nieuwe uitdagingen aangaan, die alleen met de steun van andere organisaties en het inlevingsvermogen van vele mensen kunnen worden overwonnen.

Persoonlijk ben ik me terdege bewust van de complexiteit van het heden. Hoewel ik een leven leef buiten de comfortzone in Syrië, geeft dit leven voldoening. Ik moet echter zeggen dat het land gehinderd wordt door het opgelegde embargo. Er is dus al jaren een gebrek aan gas, benzine, stookolie, elektriciteit, enzovoort. Veel alledaagse dingen ontbreken: het is bijvoorbeeld vrijwel onmogelijk om elektriciteitskabels te vinden, om nog maar te zwijgen van medische behoeften ...

Terwijl ik deze regels schrijf, zijn enkele van mijn kennissen al onderweg om voedsel uit te delen in een school en om medische zorg te verlenen aan kinderen. Hanaa bezoekt de gemeenschap van Lattakia, waar veel verwoest is ...

Bernard Keutgens, Belgische focolarino

www.amu-it.eu

Azione per un Mondo Unito ONLUS (AMU), IBAN: IT 58 S 05018 03200 000011204344,

Presso Banca Popolare Etica, Codice Swift/Bic : ETICIT22XXX

Causale : Emergenza Terremoto Medio Oriente